

<i>preek</i>	19 november 2025
<i>thema</i>	God is dichtbij jou, ook bij jou
<i>tekst</i>	Psalm 113
liturgie:	
<i>mededeling</i>	Heer, U doorgrondt mij, U ontwart al de geheimen van mijn hart (DNP Psalm 139:1,2)
<i>begroeting</i>	
<i>gebed</i>	
<i>kinderen naar hun club</i>	God heeft het eerste woord (Liedboek 513)
<i>lezen Psalm 113</i>	
<i>preek</i>	In Christ alone my hope is found (Opwekking 575 origineel)
<i>de wet van het leven</i>	Neem mijn leven, laat het, Heer, toegewijd zijn aan uw eer (Liedboek 912:1,2,6)
<i>gebedspunten</i>	
<i>gebed</i>	
<i>kinderen komen terug</i>	
<i>collecte</i>	
<i>kindermoment</i>	
<i>over het avondmaal</i>	
<i>geloofsbelijdenis</i>	
<i>in eenvoudige woorden</i>	kinderlied: Sta 's even op als je Jezus liefhebt (Opwekking Kids 100)
<i>viering in twee kringen</i>	Vader, zie, wij brengen onze gaven (Avondmaalsgebed)
<i>zegen ingeleid met</i>	Groot is Hij, allerhoogste Heer (Opwekking 574; in canon)

Psalm 113 werd tijdens het pesachmaal gezongen.

Dat was de gewoonte van de Joden. Voor het eten zongen ze dan Psalm 113 tot 114. En na het eten zongen ze Psalm 115 tot 118. Ze noemden deze psalmen samen 'de lofzang'. Ook Jezus zong bij het pesachmaal 'de lofzang', met Psalm 113 als start. Wat dat met Hem deed, dat weet ik natuurlijk niet. Hij heeft er vast meer bij gevoeld dan zijn tafelgenoten. Hij was heel persoonlijk betrokken bij deze psalm. Eigenlijk ging het over Hem. Hij was niet op afstand gebleven (in de hoge hemel) maar dichtbij gekomen (op aarde): Hij had vrijwillig zijn hoge positie opgegeven en was een mens als wij geworden, om alle mensen te redden; en daar ging Hij heel ver in, verder dan je ooit voor mogelijk zou houden. Daar zinspeelde Hij op toen Hij voor het laatst met zijn vrienden het pesachmaal gebruikte. Ze hadden (als altijd) Psalm 113 gezongen. Even later zei Hij van het brood: 'dit is mijn lichaam'. En aan het eind van de maaltijd zei Hij van de beker met wijn: 'drink uit deze beker; dit is mijn bloed'. Hij sprak daarmee uit dat Hij zou sterven zodat zijn vrienden samen met Hem zouden leven. Wat een God is Hij!

Psalm 113 past heel goed bij het avondmaal.

Dit lied zit namelijk vol blijdschap. Onze God is zo groot en zo sterk en zo machtig. Hij heeft het absolute gezag over alles en iedereen. Dan zou je misschien denken dat Hij (net als elke machthebber) op hoofdlijnen regeert en de details uitbesteedt. Maar dat doet Hij niet. Het mooie van God is dat Hij aandacht heeft voor ieder van ons afzonderlijk. Dat laatste (die persoonlijke aandacht) kun je juist bij het avondmaal ervaren. Je mag proeven hoe goed God is, hoe hartelijk Hij is. Ieder van ons mag dat proeven. Want ieder van ons krijgt de schaal met brood straks voor zich om uit die schaal één stukje van het brood te nemen. En ieder van ons mag straks een beetje van de wijn of het druivensap drinken. Je mag ontdekken dat God die zo groot is en zo sterk en zo machtig, aandacht heeft voor ieder van ons afzonderlijk, ook voor jou. Proef het straks maar! Wat een God is Hij! Hij maakt het leven nieuw en Hij is bereid om daarvoor vuile handen te maken. Hij wil namelijk dichtbij jou zijn, ook bij jou. Wat een God is Hij! Ook Jezus heeft dat gezongen, met Psalm 113.

In Psalm 113 staan twee voorbeelden die duidelijk maken hoe diep God gaat.

Het eerste voorbeeld gaat over de zwerver.

Hij zit helemaal aan de grond. Hij heeft geen dak boven zijn hoofd. Als hij wil eten doorzoekt hij de vuilnisbakken want wie weet zit er nog iets eetbaars in. Smerig is hij; totaal vervuild. Hij roept afschuw op, misschien ook wel angst omdat hij zich raar gedraagt (bijvoorbeeld: hardop praten tegen zichzelf zonder oog te hebben voor zijn omgeving).

God heeft het lef om bij die zwerver te komen, bij die zwerver middenin zijn vuil. God durft het aan, ook al wordt Hij er zelf vuil van. Dat is Jezus. Zo doet Jezus. Hij is niet bang voor vieze handen. Hij laat zich niet afschrikken door afzichtelijk leed. Misschien worden wij er wel door afgeschrikt; God niet. Zo dicht komt God bij mensen.

God haalt de zwerver uit zijn vuil. Hij maakt hem schoon. Hij geeft hem mooie kleren aan. Hij neemt hem mee en Hij geeft hem een ereplaats bij de koning aan tafel. Dat doet God met mensen. Wat een God is Hij!

Het tweede voorbeeld gaat over de onvruchtbare vrouw.

In Psalm 113 wordt met 'een onvruchtbare vrouw' een vrouw bedoeld die geen kinderen heeft. In Israël werd dat ervaren als een straf van God. God had immers gezegd: *Vereer de HEER, jullie God ... Geen enkele vrouw in jullie land zal dan een miskraam krijgen of onvruchtbaar zijn* (Exodus 23:26). Waar geen kinderen komen, wordt blijkbaar de HEER niet goed genoeg vereerd. Zo werd daar tegenaan gekeken, in Israël. Elke vrouw zonder kinderen had daardoor een dubbel verdriet: het feit dat ze geen kind had en daarnaast de overtuiging dat dat voor straf was. Haar verdriet kon nog erger worden als haar man haar niet langer een plekje gunde in huis maar haar verstootte omdat hij niets aan haar had omdat ze hem immers geen kinderen gaf.

Dit was vroeger, in Israël. Nu is het natuurlijk anders want wij leven in een andere tijd en in een andere situatie. Nu zijn er best wel mensen die ervoor kiezen om kinderloos te blijven omdat ze het niet aandurven om kinderen te krijgen (bijvoorbeeld omdat de toekomst zo onzeker is; maar er kunnen ook andere redenen zijn). Nu zijn sommige mensen die wel moeder of vader zijn geworden, bepaald geen *vrolijke* ouders (zoals je zou verwachten als je Psalm 113 leest) maar eerder *bezorgde* ouders (omdat het niet goed gaat met de gezondheid van hun kind of omdat hun kind verkeerde keuzes maakt) of *overbelaste* ouders (omdat de zorg voor hun gezin hun te veel wordt) of *verdrietige* ouders (omdat het contact met hun kind verbroken is). Als je geen kinderen hebt, heb je niet te maken met dat soort bezorgdheid of overbelasting of verdriet. Maar toch zit er ook in onze tijd pijn bij mensen die naar kinderen verlangden maar ze nooit ontvangen hebben. Als je geen kinderen hebt, zit je er zwijgend bij als anderen vertellen over hun kinderen: over hoe ze groeien, over hoe ze opgroeien, over hoe ze zich ontwikkelen, over hoe ze studeren ... Je hoort de verhalen maar je kunt niets vertellen over jouw kinderen want je hebt geen kinderen. Als je geen kinderen hebt, dan zie je wat er gebeurt als je ouder wordt: bij de *buren* in jouw rijtje seniorenwoningen of op jouw gang in het verzorgingshuis komen de kinderen regelmatig kijken maar bij *jou* niet, want jij hebt geen kinderen; en bij de *buren* zie je af en toe de kleinkinderen komen maar bij *jou* niet, want omdat je geen kinderen hebt, heb je natuurlijk ook geen kleinkinderen. Dat doet wat met een mens. Die pijn, daar doet God iets aan.

Over die pijn gaat het in Psalm 113. Je leert God te aanbidden als de God door wie elke vrouw de vrolijke moeder van kinderen wordt. Wat een God is Hij!

Het is natuurlijk niet zo dat dit allemaal nu al gebeurt, als je maar gelooft en als je maar genoeg bidt. Het is toekomstmuziek maar tegelijk gaat het over vandaag, over God die nu al groot is (maar met vriendelijke ogen voor kleine mensen), God die nu al sterk is (maar nooit ten koste van zwakke mensen), God die nu al machtig is (maar met liefdevolle ogen voor kwetsbare mensen), God die nu al genadig is en nu al dichtbij is. Je kunt daarom nu al blij zijn want God gaat zijn doel bereiken. Juist daarom is God dichtbij jou! ook bij jou! Er zijn vandaag soms al kleine verrassingen waar je blij van

wordt, vandaag al. Wil je wat voorbeelden? De weduwe zonder kinderen die een goed contact heeft met een jongere. De vrouw die vaak bijspringt in een jong gezin en daardoor een soort van bonus oma is geworden. Het meisje op wie thuis altijd neergekeken wordt, maar die ergens anders welkom is en daar elke keer weer komt als geroepen. De jongen die bij anderen terecht kan als het thuis even niet lukt. Je kunt er vast nog wel andere voorbeelden aan toevoegen. Zodra je er oog voor hebt, zie je ze overal om je heen, soms groot, soms klein, maar altijd prachtig. Het zijn voorbeelden van grote en kleine verrassingen. Het zijn voorbeelden waar wij mensen blij van mogen worden en God om mogen loven.

Psalm 113 wordt zo een lied vol verlangen naar God die nu al dichtbij ons (zijn volk) is, dichtbij mij, dichtbij jou, ja, ook bij jou.